

K šedesátinám generálmajora prof. MUDr. Jaroslava Vaňáska, CSc.

Je opravdu těžko uvěřit, že mezi šedesátníky se v nejbližších dnech zařadí i genmjr. prof. MUDr. Jaroslav Vaňásek, CSc., náčelník VLVDŮ JEP, jubilant, který svým svěžím zjevem, osobní energií, pracovitostí a životním elánem může být vzorem mnoha mladším příslušníkům vojenské zdravotnické služby.

Je tomu opravdu tak! Narodil se 18. srpna 1927 v učitelské rodině v Dolním Újezdě ve východních Čechách, které se mu staly nakonec domovem, v němž prožil svá nejkrásnější léta studentská na gymnáziu v Litomyšli a po promoci téměř celou svou lékařskou a vojenskou kariéru v Hradci Králové.

Než dosáhl svých nejpětších odborných, vědeckých a pedagogických úspěchů musel však projít složitou cestou osobního i tvůrčího zrání. Tento růst nejprve zabrzдила druhá světová válka a jeho totální nasazení v pomocných dělnických zaměstnáních, později jej však uspišila jeho touha po sebevzdělání, snaha pomoci nové republice tam, kde soudil, že může být nejvíce užitečný, to je v medicíně a v armádě. Tomuto cíli odpovídaly i jeho schopnosti a nadání, s kterými úspěšně procházel vysokoškolským studiem, nejdříve na lékařské fakultě v Praze, později na stranic-

kou výzvu na lékařské fakultě v Brně, jako příslušník bývalé Vojenské lékařské akademie. Svě úsilí dovedl úměrně rozdělit mezi odborný i ideologický růst, mezi studium i stranicopolitickou práci. Jako posluchač a později i jako vojenský lékař prošel dlouhou řadou funkcí ve výborech svazáckých a stranicových organizací, které vždy vykonával pečlivě a svědomitě, s plným pocitem odpovědnosti za svěřené úkoly.

Jeho působení ve vojenské zdravotnické službě začalo nejprve na katedře organizace a taktiky zdravotnické služby Vojenské lékařské akademie v Hradci Králové, kde prošel prakticky všemi pedagogickými funkcemi, od mladšího učitele v roce 1952 až po náčelníka katedry v roce 1960. Jeho pobyt ve VLA byl přerušen jednoročním studiem na velitelské fakultě Vojenské lékařské akademie v Leninogradě a potom organizátorskou funkcí, kterou vykonával po dva roky na MNO. Jeho působení na VLA i na MNO koncem padesátých let prokázalo zcela jasně jeho organizační talent, výrazné schopnosti pedagogické i vloh pro tvůrčí vědeckou práci. Vážné vleké onemocnění mu však přechodně znemožnilo vykonávat zodpovědnou řídicí funkci, takže požádal o přearazení na katedru válečné interny. Zde po 10 let pracoval jako asistent, odborný asistent a zástupce náčelníka katedry. Prokázal znovu, že má schopnosti, nadání a vůli poměrně rychle obsáhnout nový obor, který si zvolil, a dosahovat v něm výrazných úspěchů jako lékař, pedagog i vědec. Prokázal to i úspěšnou obhajobou své kandidátské a habilitační práce, rozsáhlou publikační činností a živým stykem s obdobnými odbornými vojenskými i občanskými pracovišti v Evropě, naprosto převážně pak v zemích spřátelených armád.

V roce 1971 začíná pracovat ve funkci náčelníka VLVDŮ JEP, kterou úspěšně zastává dodnes. Svědčí o tom čestná uznání a pocty, a to i mezinárodní, kterých se mu dostalo. Kromě jeho činnosti velitelské ve prospěch školy, kterou řídí, je oceňována zejména jeho práce vojenskoodborná, velmi úspěšná pedagogická praxe, za níž byl jmenován profesorem pro obor vnitřních nemocí, dále rozsáhlá vědecká činnost v oblasti diagnostiky a terapie dřeňových útluhů, jejíž výsledky pronikly do domácí i světové literatury, v neposlední řadě i trvalá snaha po rozšiřování spolupráce zdravotnické služby ČSLA s obdobnými službami armád SSSR, NDR, BLR i dalších států.

Zvláště výrazný je jeho podíl na výstavbě VLVDŮ JEP, který díky jeho úsilí a péči získal nové internáty pro posluchače, krásný výukový areál s moderní didaktickou a výpočetní technikou, novou ošetrovnu a moderní vybavení pro vojenské klinické katedry.

Jeho odborná činnost našla širokou odezvu u československé lékařské veřejnosti. Stal se vyhledávaným konzultantem a oponentem vědeckých prací. Pracuje jako člen předsednictva vědecké rady ministra zdravotnictví ČSR, jako místopředseda a člen komise pro udělování vědeckých hodností v oborech vnitřního a sociálního lékařství, dále je členem výboru České hematologické společnosti, členem předsednictva vědecké rady náčelníka zdravotnické služby ČSLA a aktivním vedoucím funkcionářem v akademických poradních orgánech obou hradeckých lékařských škol. Za angažovaný přístup ke své činnosti vojenskoodborné i politické byl mnohokrát vyznamenán. Kromě československých vyznamenání a medailí, udělených mu prezidentem ČSSR, mu náčelník zdravotnické služby Sovětské armády udělil medaili Za upevňování bojového přátelství, ministr národní obrany Bulharské lidové republiky medaili Za zásluhy o Bulharskou lidovou armádu. Vysoký vojenský lékařský institut BLR v Sofii mu udělil titul doktora honoris causa. Obdržel rovněž medaili sovětské Akademie lékařských věd. Od roku 1986 je československým zástupcem v Mezinárodním výboru pro vojenské lékařství.

Generálmajor prof. MUDr. Jaroslav Vaňásek, CSc. je vzdělaným, kulturním člověkem, který miluje umění, hudbu, literaturu, avšak i aktivní sport, nemluvě o jeho vášni zahradničit. Jeho všestranné zájmy z něj vytvářejí nejenom cenného spolupracovníka, nýbrž i výtečného společníka. Všichni jeho přátelé, kteří ho takto znají, mu přejí ještě hodně let plodné práce ve prospěch našeho zdravotnictví, hodně zdraví a osobního štěstí.

